

**ЗАСАДИ НАВЧАННЯ
БАЗОВИМ НАВИЧКАМ СІМЕЙНОГО МЕДІАТОРА**

КИЇВ - 2020

ЗМІСТ

ПРЕАМБУЛА - 2

ВИЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ - 3

РОЗДІЛ 1. ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ БНСМ - 4

Послідовність (наступність) у навчанні сімейного медіатора - 4

Комплексність навчальної програми - 4

Цілісність навчальної програми - 5

Навчання через практику - 5

Екологічність освітнього процесу - 6

Недискримінація - 6

Поінформованість про процес та результати навчання - 6

Розподіл відповідальності - 6

Формування професійної ідентичності - 6

РОЗДІЛ 2. КОМПЕТЕНТНОСТІ СІМЕЙНОГО МЕДІАТОРА - 6

Конфліктологічна компетентність - 6

Комунікативна компетентність - 7

Процедурна компетентність - 8

Рефлексивна компетентність - 11

Правова компетентність в сфері сімейної медіації - 12

Психо-емоційна компетентність - 13

РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСАД - 15

3.1. Рекомендації для провайдерів освітніх послуг - 15

3.2. Рекомендації для осіб, які бажають пройти навчання у сфері медіації - 17

3.3. Рекомендації щодо обрання сімейного медіатора для осіб, які мають намір взяти участь у процедурі сімейної медіації з метою вирішення своєї ситуації - 18

3.4. Рекомендації для донорів та інших замовників послуг навчання у сфері сімейної медіації - 18

3.5. Додаткові рекомендації для провайдерів освітніх послуг - закладів вищої освіти, що надають послуги з навчання БНСМ - 19

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ - 20

I. Способи визнання Зasad та оголошення про їх дотримання - 20

II. Моніторинг використання та дотримання Зasad - 20

III. Подальший перегляд Зasad - 20

ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ - 20

ПРЕАМБУЛА

Ці Засади навчання базовим навичкам сімейного медіатора (далі - Засади навчання БНСМ або Засади) розроблено з метою окреслення типових вимог до спеціалізованого навчання медіаторів задля забезпечення належної якості надання ними послуг сімейної медіації. Ці Засади розроблено на основі та в розвиток Основних засад навчання базовим навичкам медіатора, які було розроблено в межах проекту "Забезпечення якості послуг з медіації шляхом стандартизації вимог до навчання базовим навичкам медіатора", реалізованого ГО "Національна асоціація медіаторів України" за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках програми "Нове правосуддя", та затверджено Правлінням ГО "Національна асоціація медіаторів України" 02.09.2019 р., протокол №12, і які є відкритими для приєднання і визнання тренерами - медіаторами, викладачами, коучами та провайдерами освітніх послуг, які здійснюють навчання у сфері медіації, організаціями, спілками та будь-якими іншими об'єднаннями медіаторів

Необхідність розробки цих Зasad навчання БНСМ викликана напрацюванням значного досвіду в сфері сімейної медіації в Україні та підвищенням темпів її розвитку і поширення, появою значної кількості практик медіації, збільшенням інтересу до медіації в суспільстві. Задачами розробки Зasad є погодження принципів, умов та типових вимог (мінімального обсягу) до навчання сімейних медіаторів, які б спиралися на визнані в Європі та світі положення і забезпечували б належну компетентність медіаторів по завершенню спеціалізованого навчання БНСМ, що ґрунтується на попередньо здобутому базовому рівні. Навчання відповідно до цих Зasad має забезпечити особі рівень компетентності, достатній для початку практики як сімейного медіатора та продовження навчання на спеціалізованих програмах для набуття специфічних навичок сімейного медіатора з різних питань: щодо участі неповнолітніх у медіації, домашнього насильства, сімейного бізнесу, участі в медіації літніх людей, опіки та піклування, сімейних форм влаштування дітей, транскордонної медіації тощо. Засади навчання БНСМ також містять практичні рекомендації щодо здійснення різних видів навчання у сфері сімейної медіації залежно від потреб та задач стейкхолдерів.

Засади розроблено за ініціативи та підтримки Громадської організації "Асоціація сімейних медіаторів України" з урахуванням міжнародних стандартів і вітчизняного досвіду навчальних центрів, тренерів і фахівців у сфері освіти дорослих,

робочою групою тренерів, медіаторів-практиків:

Білик Тетяна
Гусев Андрій
Ейдемільлер Вікторія
Кричина Анжела
Наровська Катерина
Романадзе Луїза
Саніна Тетяна
Сімоходська Ольга
Стадник Світлана
Тютюн Ольга

Науковий консультант проекту: Білик Тетяна
Координатор робочої групи: Саніна Тетяна

Члени робочої групи з розробки Зasad навчання БНСМ представляли:
Громадську організацію "Асоціація сімейних медіаторів України",
Громадську організацію "Ліга медіаторів України",
Громадську організацію "Національна асоціація медіаторів України",
Громадську спілку "Українська академія медіації",
Громадську організацію "Український центр медіації".
Громадську організацію "Центр допомоги сім'ї"

Громадську організацію “Одеська обласна група медіації”
ДЗВО “Університет менеджменту освіти”

Засади обговорено та затверджено Рішенням Правління ГО “АСМУ” 03.06.2020, протокол №14. Виконання та дотримання положень цих Зasad є обов’язковим для членів ГО “АСМУ” та членів тих організацій та об’єднань медіаторів, що їх визнають. Кожен тренер-медіатор та/або фахівець у сфері освіти дорослих також може добровільно визнати Засади навчання БНСМ, взявши на себе зобов’язання відповідально дотримуватись їх положень та інформувати про їх дотримання осіб, які виявили бажання навчитись БНСМ.

Організації, спілки та будь-які інші об’єднання медіаторів, медіатори-тренери, фахівці у сфері освіти дорослих можуть вільно визнавати Засади навчання БНСМ або брати їх за основу при розробці власних стандартів і програм навчання у сфері медіації із обов’язковим посиланням на першоджерело та за умови забезпечення дотримання їх положень.

Засади можуть бути використані (в цілому або в частині) для:

- складання навчальних програм;
- написання/оголошення проектів, грантових, конкурсних та комерційних пропозицій, формування замовлення на навчання у сфері медіації;
- формування замовниками запиту щодо послуг сімейних медіаторів і вимог до якості їх навчання (компетентностей);
- обрання навчальної програми особами, які планують навчатись;
- складання маркетингового плану просування освітніх послуг;
- визначення якості освітніх послуг з навчання БНСМ;
- визначення якості надання послуг сімейними медіаторами;
- розробки і впровадження сертифікаційних та/або акредитаційних процедур;
- розгляду скарг на якість надання освітніх послуг з навчання БНСМ або на якість послуг сімейних медіаторів;
- тощо.

Методики оцінювання компетентностей сімейного медіатора та відповідності навчальних програм цим Засадам навчання БНСМ не є предметом регулювання цих Зasad, оскільки такі методики можуть бути визначені критеріями оцінювання під час проміжних чи підсумкових форм контролю знань та навичок здобувачів, акредитаційними та подібними до них процедурами.

ВИЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ

Для потреб цих БНСМ використано такі визначення:

Сімейна медіація – позасудова процедура врегулювання сімейного конфлікту (спору) шляхом ведення структурованого переговорного процесу між сторонами цього конфлікту (спору) за допомогою одного або декількох сімейних медіаторів.

Сім'я - соціальна група, яка заснована на подружньому союзі і родинних зв'язках (відносини чоловіка з дружиною, батьків і дітей, братів і сестер та інших осіб, кого учасники вважають сім'єю).

Сімейний конфлікт - спосіб взаємодії членів сім'ї, пов'язаних кровними або шлюбними стосунками, і всіх, хто живе чи жив у родинних зв'язках відповідно до того, як вони визначені в законодавстві, при зіткненні їх протилежних поглядів, позицій, інтересів.

Сімейний медіатор - спеціально підготовлений нейтральний незалежний посередник, який сприяє сторонам сімейного конфлікту (спору) в його врегулюванні шляхом структурованого переговорного процесу (сімейної медіації).

Ко-медіація в сімейній медіації - одночасна злагоджена участь кількох сімейних медіаторів у врегулюванні сімейних конфліктів (спорів).

Тренінг - освітній процес, що поєднує методи активного навчання, направлений на розвиток компетенцій, заснований на включенні учасників освітнього процесу в активну взаємодію шляхом фасилітації процесів пізнання, усвідомлення, рефлексії, створенні умов для саморозкриття учасників та набуття ними досвіду, модифікації (зміни) відношення (ставлення), знання чи поведінкових навичок того, хто навчається, з тим, щоб досягти ефективного застосування навичок здобутих при навчанні БНСМ.

Тренер - особа, яка здійснює навчання у форматі тренінгу та має підтверджені компетенції як сімейний медіатор і тренер та/чи фахівець у сфері освіти дорослих.

Асистент тренера (далі - асистент) - сімейний медіатор-практик, який допомагає тренеру проводити окремі вправи під час освітнього процесу, як от симуляції чи рольові вправи, шляхом надання зворотного зв'язку здобувачам під час виконання цих вправ.

Фахівець у сфері освіти дорослих - особа, яка володіє компетентністю у сфері організації навчання дорослих, складання індивідуальних програм навчання дорослих, надання допомоги у поновленні мотивації до навчальної і професійної діяльності, методологією супроводу самоосвіти дорослих.

Провайдер освітніх послуг (далі - провайдер) - особа, фізична особа - підприємець чи юридична особа, а також об'єднання медіаторів, утворене в будь-якій організаційно-правовій формі, що організовує та/або забезпечує освітній процес (надання освітніх послуг).

Освітній процес - сукупність послідовних і взаємопов'язаних дій тренера/фахівця в сфері освіти дорослих і здобувачів, спрямованих на розвиток самостійності мислення і формування цінностей та ідентичності медіатора, на забезпечення свідомого і міцного засвоєння системи знань, умінь і навичок, на формування вміння використовувати їх у професійній діяльності.

Здобувачі - особи, які уклали договір про отримання освітніх послуг з навчання у сфері сімейної медіації або запрошені для такого навчання замовником освітніх послуг.

Навчання БНСМ - освітній процес, який забезпечує можливість оволодіння компетенціями сімейного медіатора в обсязі, визначеному в цих Засадах і достатньому для самостійної практики здобувача як сімейного медіатора.

Освітні послуги з навчання БНСМ - послуги з післядипломної освіти (одержання додаткових знань і навичок, перепідготовка, підвищення кваліфікації, здобуття нової професії та самовдосконалення), або інші освітні послуги, (спеціальне навчання, навчання навичкам спілкування), Освітні послуги з навчання БНСМ можуть надаватись в межах формальної, неформальної та/або інформальної освіти.

Навчальна програма — документ, що окреслює коло основних знань, розуміння та навичок, що підлягають засвоєнню, перелік тем матеріалу, що вивчається, послідовність їх вивчення та кількість годин на кожну тему.

Замовник - організація, установа або фізична особа, яка наймає тренера (фахівця у сфері освіти дорослих, асистента) або іншу організацію з метою здійснення навчання у сфері сімейної медіації.

Компетентності сімейного медіатора - динамічне поєднання знань, розуміння, цінностей, навичок, умінь, здатностей та психологічних особливостей яке забезпечує особі можливість функціонування у якості сімейного медіатора.

Рефлексія – психологічний механізм організації самоаналізу, який здійснюється через внутрішню роботу особистості сімейного медіатора, спрямовану на осмислення себе, своєї поведінки, власних дій і станів, самопізнання власного духовного світу, самоаналіз практичного життєвого досвіду, подій.

Супервізія – інструмент професійної підтримки та професійного розвитку, що передбачає здійснюваний більш досвідченим колегою - супервізором (наставником, куратором, ментором) комплекс заходів із психо-емоційної підтримки та навчально-методичного супроводу, спрямованих на роботу з професійними труднощами, аналіз недоліків та удосконалення організації роботи сімейного медіатора. Супервізія може проводитись як щодо однієї особи, так і щодо групи.

Інтервізія є міжколегіальним способом навчання в групі спеціалістів, які займають рівні позиції, з метою покращення професійних навичок та ефективності роботи сімейних медіаторів, який передбачає взаємне консультування, обмін досвідом, баченнями.

СКОРОЧЕННЯ:

Засади - засади навчання базовим навичкам сімейного медіатора

БНСМ - базові навички сімейного медіатора

АСМУ - Громадська організація “Асоціація сімейних медіаторів України”

РОЗДІЛ 1. ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ БНСМ

Послідовність (наступність) у навчанні сімейного медіатора.

До навчання БНСМ допускається особа, яка пройшла навчання базовим навичкам медіатора обсягом не менше 48 годин і може це документально підтвердити.

Додаткових до БНСМ навичок потребує робота сімейного медіатора з участю неповнолітніх у медіації, домашнім насильством, опікою та піклуванням, сімейними формами влаштування дітей, під час транскордонної медіації тощо.

Комплексність навчальної програми.

Навчальна програма має бути адаптована до потреб конкретної навчальної групи, та, водночас, передбачати збалансоване включення всіх компетентностей, що зазначені в Розділі 2 цих Зasad.

Цілісність навчальної програми.

Навчальна програма повинна мати цілісну, послідовну логіку викладу матеріалу, що забезпечує опанування всіх компетентностей при повному її засвоєнні.

Для забезпечення набуття компетентностей сімейного медіатора рекомендована тривалість навчальної програми БНСМ складає 48 астрономічних годин, з яких не менше 75% навчального часу - практична робота.

Навчання через практику.

Процес навчання має поєднувати надання здобувачам теоретичних знань та забезпечення можливості отримання здобувачами досвіду участі у практичних вправах та її обговорення під час надання тренером/асистентом зворотного зв'язку здобувачам, використання активних методів навчання (рольових ігор, симуляцій, кейс-методу тощо), практико-орієнтованості (врахування практики надання послуг медіації). Під час навчання має відбуватись формування системи теоретичних знань та системи вмій і навичок їх застосування на практиці.

Екологічність освітнього процесу.

Освітній процес має будуватися на конгруентності обраних методів навчання принципам і цінностям, які закладаються в процесі навчання БНСМ та формування професійної ідентичності сімейного медіатора, повазі до людини, прийнятті різноманіття поглядів.

Освітній процес слід будувати з турботою про забезпечення фізіологічних потреб та з урахуванням пізнавальних можливостей людини, забезпечуючи умови для ефективного засвоєння здобувачами навчального матеріалу, зокрема через надання їм зворотного зв'язку при відпрацюванні навичок.

Недискримінація.

Організація, планування та реалізація процесу навчання БНСМ мають бути недискримінаційними, тобто чутливими до гендерних та культурних аспектів. Мають бути забезпечені прийняття різності, увага до різноманітності як ресурсу для підвищення ефективності навчання. Неприпустиме встановлення обмежень чи переваг для учасників освітнього процесу (замовників, провайдерів, тренерів, асистентів, фахівців у сфері освіти дорослих, здобувачів) за будь-якими ознаками (за виключенням відбору для участі у цільових навчальних програмах).

Поінформованість про процес та результати навчання.

Здобувач до початку навчання має бути ознайомлений зі структурою навчальної програми, проінформований про запланований до засвоєння (набуття) перелік та обсяг компетенцій за відповідною програмою навчання у сфері сімейної медіації, наявність і обов'язковість проміжних чи підсумкових форм контролю, критерії оцінювання тощо.

Розподіл відповідальності.

Різні аспекти освітнього процесу знаходяться у зоні відповідальності відповідних його учасників: замовника, провайдера, тренера/асистента/фахівця в сфері освіти дорослих, здобувача. Деякі рекомендації щодо цього питання наведено в Розділі 3 цих Зasad.

Формування професійної ідентичності.

Програма навчання БНСМ має включати вивчення етики медіатора та формування здатності до рефлексії, самоаналізу.

РОЗДІЛ 2. КОМПЕТЕНТНОСТІ СІМЕЙНОГО МЕДІАТОРА

Формування БНСМ є комплексним послідовним процесом поглиблення навичок, здобутих медіатором під час навчання базовим навичкам медіатора. В таблиці нижче наведено компетенції сімейного медіатора, на поглиблення та формування яких націлено навчання БНСМ.

компоненти навчання	знання	розуміння	уміння
Конфліктологічна компетентність			
Ідентифікація	Поняття сім'ї, сімейної системи та її параметрів.	Природи, причин та функцій сімейного	Розпізнавати ознаки та сутність сімейного

сімейного конфлікту	Ознак конфлікту як ресурсу сім'ї та сигналу про необхідність змін у взаємодії	конфлікту. Впливу сімейної системи на перебіг конфлікту, ставлення учасників один до одного та налаштованість на співпрацю.	конфлікту, досліджувати історію його розвитку.
Аналіз сімейного конфлікту та можливостей інтервенції	<p>Методів аналізу конфліктів за їх типами, видами, суб'єктивним складом, динамікою, перебігом переживання втрати.</p> <p>Етапів розвитку сім'ї</p> <p>Способів інтервенції в конфлікт.</p> <p>Поняття конфлікту інтересів учасників конфлікту.</p>	<p>Динаміки розвитку конфлікту.</p> <p>Впливу особливостей етапів розвитку сім'ї на перебіг сімейного конфлікту.</p> <p>Сутності, мети, меж, можливих наслідків різних видів інтервенції в конфлікт.</p> <p>Впливу різної направленості інтересів учасників конфлікту на його перебіг.</p> <p>Важливості аналізу та врахування різноманітних змін у сімейній системі, що впливають на перебіг конфлікту.</p>	<p>Враховувати рівень ескалації конфлікту, фазу (стадію) горювання.</p> <p>Виявляти та візуалізувати структуру сімейного конфлікту за допомогою складання екограми, картографування конфлікту тощо.</p> <p>Розпізнавати етапи розвитку сім'ї та їхні особливості, а також їхній вплив на перебіг сімейного конфлікту.</p> <p>Визначати можливість інтервенції в конфлікт та обирати її спосіб, дизайн.</p> <p>Розпізнавати та враховувати різну направленість інтересів учасників конфлікту.</p> <p>Виявляти коло осіб - учасників конфлікту, що мають вплив на сторін медіації.</p> <p>Допомагати сторонам бачити загальну картину змін сімейної системи, досліджувати свої інтереси і потреби щодо різних її аспектів.</p>

Комунікативна компетентність

компоненти навчання	знання	розуміння	уміння
Активне	Поняття та елементів,	Функцій	Слухати та чути,

слухання	форм активного слухання	зворотнього зв'язку в комунікації	Уточнювати почуте, та надавати зворотній зв'язок у вербальній, невербальній та паравербальній формі. Підтримувати візуальний контакт із співрозмовником. Працювати з паузою.
Резюмування	Технік резюмування.	Ролі та функцій резюмування.	Доречно застосовувати резюмування.
Перефразування та переформулювання	Технік перефразування та переформулювання.	Ролі та функцій перефразування та переформулювання.	Усвідомлювати сутність, значення повідомлення співрозмовника, відслідковувати конфліктогени; переформулювати повідомлення з виключенням конфліктогенів, проясненням змісту і сенсу повідомлення, зміною його конотації з негативної на позитивну.
Постановка запитань	Різних видів запитань.	Меті постановки запитань, критеріїв влучних запитань.	Доречно ставити різні види запитань. Чітко та просто формулювати запитання.
Безоціночність повідомлень	Поняття судження	Впливу оціночних повідомлень на комунікацію	Формулювати думку в формі безоціночного повідомлення
Невербальна комунікація	Поняття та видів невербальної комунікації.	Значення, ролі невербальної комунікації.	Розпізнавати невербальні повідомлення. Контролювати власні невербальні повідомлення, передавати їх з дотриманням принципу нейтральності та утриманням балансу сторін.
Міжкультурна комунікація	Поняття культури та культурного різноманіття.	Культурного різноманіття, культурних особливостей та відмінностей.	Спілкуватися з представниками інших культур; толерантно ставитися до культурних відмінностей співрозмовника.

Візуалізація	Способів та засобів візуалізації.	Впливу наочних засобів на сприйняття інформації людиною.	Використовувати засоби та доречно обирати способи візуалізації для допомоги сторонам медіації в аналізі ситуації та прийнятті рішень
---------------------	-----------------------------------	--	--

Процедурна компетентність

компоненти навчання	знання	розуміння	уміння
Вибір доречних інструментів з різних підходів в сімейній медіації для конкретної ситуації	<p>Знання про існування різних підходів в медіації як от: екосистемний, розуміючий, наративний, проблемно-орієнтований, трансформативний,</p> <ul style="list-style-type: none">- фасилітативний- тощо. <p>Суті і переваг інструментів з різних підходів, які можуть бути ефективними в сімейній медіації:</p> <ul style="list-style-type: none">- робота за одним столом,- метод екстерналізуючої бесіди,- комунікативний квадрат (Шульца фон Туна)- екограма,- метод хронології.	Цілей, задач та особливостей застосування кожного інструменту.	Доречно обирати інструменти різних підходів відповідно до особливостей конкретної ситуації.
Робота з конфіденційною інформацією	Поняття конфіденційності.	<p>Суті конфіденційності, значення і мети надання інформації статусу конфіденційної.</p> <p>Ставлення сторін до певної інформації як до "чутливої", порушення конфіденційності щодо якої може спричинити для них значні негативні наслідки.</p>	Вчасно звертати увагу на "чутливу" інформацію, з'ясувати рівень конфіденційності інформації для сторін, дотримуватися конфіденційності самому та мотивувати на це сторін медіації.
Ведення процедури	<p>Принципів медіації.</p> <p>Правил проведення медіації.</p>	Важливості дотримання послідовності етапів медіації.	Організувати та підтримувати безпечний та комфортний простір для конструктивних

	<p>Правил комунікації учасників під час медіації.</p> <p>Етапів медіації та їх завдань, форматів зустрічей в сімейній медіації, інших складових процедури.</p> <p>Форматів та способів залучення дітей до сімейної медіації.</p>	<p>Цілей та можливостей різних форматів зустрічей.</p> <p>Варіативності результатів медіації, можливості проміжних чи тимчасових домовленостей.</p> <p>Ролей медіатора (медіаторів в ко-медіації), сторін, інших учасників медіації.</p> <p>Принципів медіації.</p> <p>Мети встановлення правил проведення медіації та правил комунікації учасників медіації.</p>	<p>переговорів, забезпечувати дотримання принципів та правил проведення медіації, правил комунікації учасників медіації, послідовності її етапів.</p> <p>Дотримуватись балансу у часі висловлювань та індивідуальних зустрічей сторін.</p> <p>Обирати формат зустрічей відповідно до потреб сторін.</p> <p>Керувати процесом (плином) та темпом переговорів.</p> <p>Допомагати сторонам бачити та враховувати інтереси інших осіб, які зазнають впливу або чинять вплив на ситуацію у зв'язку з конфліктом.</p> <p>Допомагати сторонам у розгляді варіантів рішень та альтернатив обговорюваній угоді за результатами медіації (BATNA/WATNA).</p> <p>Сприяти сторонам у дослідженні реалістичності, виконуваності прийнятих рішень.</p>
<p>Аналіз ефективності і ведення процедури</p>	<p>Методів визначення ефективності процедури.</p> <p>Принципів і методів отримання сімейним медіатором зворотного зв'язку від сторін і колег.</p> <p>Переліку видів спорів, які потребують спеціалізованого навчання.</p>	<p>Важливості набуття спеціальних навичок щодо роботи із неповнолітніми, літніми людьми, опікою, піклуванням, насильством та іншими особливостями сімейних конфліктів, як от транскордонні сімейні спори, сімейний бізнес тощо.</p> <p>Важливості</p>	<p>Здійснювати систематичний поетапний аналіз кейсу з точки зору ефективності процедури.</p> <p>Визначати межі своєї компетентності та необхідність залучення ко-медіатора чи інших спеціалістів до роботи з кейсом.</p> <p>Запитувати та отримувати зворотній зв'язок.</p> <p>У складних випадках скористатись інтервізією чи супервізією.</p>

		регулярної саморефлексії та запитування зворотного зв'язку від сторін медіації, колег.	
Робота в ко-медіації	<p>Принципів етики взаємодії сімейних медіаторів у ко-медіації до, під час та після завершення роботи у конкретній справі.</p> <p>Критеріїв обрання ко-медіатора з дотриманням принципів взаємодоповнюваності.</p> <p>Методів співналаштування із ко-медіатором.</p> <p>Меж своєї компетентності, своїх особистісних особливостей.</p>	<p>Можливості та важливості взаємного підсилення компетентностей ко-медіаторів.</p> <p>Важливості взаємного налаштування з ко-медіатором.</p> <p>Важливості розподілу функції ко-медіаторів щодо ведення процедури, документообігу, комунікації зі сторонами тощо.</p> <p>Важливості дотримання етичних принципів взаємодії ко-медіаторів.</p>	<p>Обрати ко-медіатора відповідно до власних потреб та потреб сторін сімейної медіації.</p> <p>Запитувати, надавати та отримувати зворотній зв'язок у взаємодії ко-медіаторів під час моніторингу ефективності ведення процедури медіації.</p> <p>Співпрацювати в парі.</p>
Оцінювання медіабельності конфлікту чи спору	<p>Поняття та критеріїв медіабельності конфлікту чи спору.</p> <p>Факторів ризику, які впливають на медіабельність справи: залежності, домашнє насильство, дисбаланс сил, розлади психіки та психічні захворювання, вагітність, особливості стану здоров'я та віку, наявність судимості за умисний злочин проти життя та здоров'я особи.</p>	<p>Об'єктивних та суб'єктивних критеріїв медіабельності: ситуації, учасників та меж своєї компетентності та впливу факторів ризику на ведення процесу.</p>	<p>Оцінювати ситуацію на медіабельність перед початком та в ході медіації. Досліджувати спроможність учасників до участі в медіації "тут і зараз".</p> <p>Оцінювати власну спроможність сімейного медіатора брати участь у конкретній справі перед початком та в ході медіації.</p>
Залучення сторін у медіацію та	<p>Факторів, що впливають на прийняття рішень.</p>	<p>Причин виникнення спротиву.</p>	<p>Роз'яснити сторонам суть, принципи та правила, можливості та наслідки</p>

підтримання їх мотивації залишатись у процедурі	Технік роботи зі спротивом.	Цілей роботи медіатора зі спротивом сторін. Важливості дотримання принципів добровільності та самовизначення сторін.	медіації, ролі та межі відповідальності учасників процедури. Доречно використовувати техніки роботи зі спротивом. Сприяти виробленню та оцінюванню варіантів вибору. Мотивувати сторони медіації на трансформацію конфлікту в конструктивну взаємодію. Підтримувати сторони медіації в новому досвіді конструктивної взаємодії.
Робота з конфліктом інтересів	Поняття конфлікту інтересів та його можливих проявів і джерел. Зв'язку конфлікту інтересів з принципом нейтральності та неупередженості медіатора. Варіантів дій медіатора при виявленні конфлікту інтересів.	Впливу конфлікту інтересів медіатора на ефективність ведення процедури медіації та сталість домовленостей сторін.	Розпізнавати конфлікт інтересів. Дотримуватись принципу нейтральності та неупередженості в частині дій щодо конфлікту інтересів.

Рефлексивна компетентність

компоненти навчання	знання	розуміння	уміння
Ціннісно-етична	Цінностей та норм етики медіатора, зокрема, Кодексу етики медіатора НАМУ.	Ціннісних та етичних засад (підвалин) медіації.	Діяти відповідно до цінностей та норм етики медіатора.
Рольова	Ролей медіатора в процесі сімейної медіації.	Границь між компетенціями медіатора та іншими професійними компетенціями. Необхідності утримувати фокус сторін на інтересах	Триматись в межах ролі медіатора під час процедури медіації. Допомагати сторонам бачити інтереси і потреби дитини та представників інших вразливих категорій, співвідносити їх з власними інтересами та потребами.

		та потребах дитини та представників інших вразливих категорій.	
Оцінка поточної ситуації	Закономірностей комунікації та ознак її ефективності відповідно до завдань етапів медіації. Об'єктивних критеріїв оцінювання ситуації, домовленостей.	Логіки структурування медіації в цілому та мети кожного її етапу. Наявності чинників, що можуть вплинути на хід медіації, виконання домовленостей сторонами.	Відслідковувати актуальну ситуацію в процедурі медіації, прогнозувати її розвиток, спрямовувати переговори відповідно до етапів медіації. Застосовувати методи перевірки реалістичності виконання домовленостей учасниками медіації.
Ресурсність та безпека професійної діяльності	Механізмів саморефлексії, зворотного зв'язку, супервізії, інтервізії.	Важливості саморефлексії, зворотного зв'язку, супервізії, інтервізії для професійного розвитку, запобігання професійному вигоранню та професійній деформації.	Запитувати та приймати зворотній зв'язок, застосовувати саморефлексію, брати участь в інтервізії, проходити супервізію, дбати про підвищення кваліфікації.
Самопізнання	Способів і методів самопізнання.	Важливості знання та розуміння власних психоемоційних, комунікативних, психосоціальних та інших особливостей.	Вміння рефлексувати, звертатись за інтервізією, супервізією або допомогою інших спеціалістів за потреби.

Правова компетентність в сфері сімейної медіації

компоненти навчання	знання	розуміння	уміння
Обізнаність щодо правового регулювання питань медіації	Основних нормативних положень щодо процедури медіації, регулювання діяльності медіатора, надання соціальної послуги медіації.	Особливостей застосування умов конфіденційності в разі необхідності реагування на офіційні запити, взаємодії учасників медіації з органами	Знаходити інформацію щодо правового регулювання медіації, у тому числі як соціальної послуги. Дотримуватись вимог законодавства під час

		влади, в тому числі судам. Меж відповідальності і прав медіатора. Особливостей надання платних і безоплатних послуг медіації (комерційних, соціальних, pro bono, волонтерських).	проведення медіації та її документального супроводження.
Документальний супровід сімейної медіації, в тому числі як соціальної послуги	Переліку та форм документів, необхідних для супроводження сімейної медіації, в тому числі як соціальної послуги.	Мети та наповнення документів, правових наслідків недотримання вимог документального супроводу сімейної медіації, в тому числі як соціальної послуги. Можливостей, умов та форм залучення дітей в медіацію.	Погоджувати достатні/необхідні форми документування зі сторонами, в тому числі щодо соціальної послуги. Здійснювати необхідне документальне супроводження сімейної медіації, в тому числі як соціальної послуги. Погоджувати зі сторонами участь дітей в медіації.
Робота з угодами в процедурі медіації	Поняття різних форм угод. Видів угод у сфері сімейних та цивільних правовідносин, що потребують нотаріального посвідчення. Положень щодо основних угод в медіації (договір про проведення медіації, угода за результатами медіації). Статусу проміжних та/або тимчасових домовленостей між сторонами.	Правової сутності угод в медіації. Важливості перевірки правової обізнаності сторін щодо юридичних наслідків укладення домовленостей, договорів/угод. Правових наслідків обрання сторонами певних форм угод.	Оформлювати договір про проведення медіації, зокрема з дотриманням вимог до документування соціальної послуги. Формулювати питання щодо достатності обізнаності сторін про юридичні наслідки укладення домовленостей, договорів/угод, необхідності отримання правової допомоги сторонами. Забезпечувати фіксацію проміжних/тимчасових та остаточних домовленостей сторін, зокрема із залученням відповідних фахівців. Забезпечувати

погодження зі сторонами та дотримання достатньої і необхідної форми угоди за результатами медіації.

Психо-емоційна компетентність

компоненти навчання	знання	розуміння	уміння
Врахування при визначенні медіабельності кейсу та при проведенні процедури медіації психосоціальних особливостей учасників	Етапності розвитку людини та впливу сепарації й інших сімейних змін на членів сім'ї.	Особливостей психосоціального розвитку людини та вікових потреб на кожному етапі розвитку в контексті змін у сім'ї.	Розпізнавати вікові особливості психосоціального розвитку людини та враховувати їхній вплив при підборі методів та інструментів роботи в медіаційному процесі. Враховувати потреби вразливих членів сім'ї (неповнолітніх, підопічних недієздатних чи обмежено дієздатних осіб) під час дослідження ситуації та прийняття сторонами рішень у медіації.
Робота з емоціями сторін	Поняття емоцій (емоційних станів) та їх функцій. Способів розпізнавання емоцій інших. Факторів, що впливають на емоційні реакції.	Значення емоцій в процесі комунікації та прийнятті рішень. Зв'язку емоцій і потреб. Впливу проживання втрати на емоційні реакції на кожній стадії горювання.	Розпізнавати, визнавати, називати, уточнювати емоції, пов'язувати їх з інтересами та потребами. Допомагати сторонам усвідомлювати їхній емоційний стан та відповідні йому потреби для налагодження конструктивного діалогу, генерування варіантів рішень. Розпізнавати вплив стресу, проживання втрати та подібних чинників на емоційний стан і поведінку учасників сімейного конфлікту.
Робота по збереженню нейтральності та неупередженості	Поняття нейтральності та неупередженості, її проявів.	Значення збереження нейтральності та неупередженості для ефективності	Використовувати нейтральні висловлювання. Дбати про нейтральне психо-емоційне середовище

ності в медіації		<p>процесу медіації.</p> <p>Важливості знання себе та розпізнавання особистих ознак втрати нейтральності, притаманні медіатору.</p> <p>Способів відновлення нейтральності медіатора.</p> <p>Важливості розпізнавання власних обмежень критичного мислення, сприйняття інших точок зору, поглядів, що призводять до втрати нейтральності.</p>	<p>при візуалізації та підготовці приміщення до медіації.</p> <p>Використовувати знання про свій емоційний стан та навички управління власними емоціями.</p> <p>Використовувати інтерв'язію, супервізію та інші методи відновлення нейтральності та неупередженості медіатора.</p>
Робота пов'язана із створенням та підтримкою довірливої атмосфери	<p>Поняття довіри у комунікації, її вплив на процес медіації та залучення сторін до медіації.</p>	<p>Значення та впливу довіри на залучення сторін до медіації, на весь процес медіації та на прийняття рішень.</p>	<p>Створювати та підтримувати безпечний та довірливий простір на зустрічах.</p> <p>Надавати емоційну підтримку сторонам і ко-медіаторам без втрати нейтральності.</p>
Підтримка емоційного балансу взаємодії в процесі медіації	<p>Поняття емоційних ознак ескалації конфлікту.</p>	<p>Значення та впливу емоцій на розвиток конфлікту.</p>	<p>Стримувати ескалацію конфлікту через роботу з емоціям.</p> <p>Знижувати інтенсивність емоцій сторін для налагодження конструктивної взаємодії.</p> <p>Допомагати конфліктуючим сторонам у пошуку та розумінні спільних інтересів за емоціями один одного.</p>
Робота з	Поняття емоційних	Власних емоційних	Управляти власним

власним емоційним станом	тригерів. Поняття саморегуляції. Регулятивних технік управління емоційним станом.	тригерів та їхній вплив на власний стан та поведінку.	емоційним станом. Ідентифікувати емоції, що демонструються сторонами, та відділяти їх від власних.
Врахування психологічних факторів, що можуть впливати на поведінку сторін в сімейному конфлікті	Стилів (стратегій) поведінки в конфлікті. Впливу фази горювання на перебіг конфлікту. Впливу сімейних систем. Теорії роботи горя.	Впливу способів поведінки в конфлікті на його перебіг, можливість його вирішення, трансформації. Здатності до співпраці залежно від фази (стадії) горювання. Впливу сімейної системи на цінності та поведінку її членів.	Розпізнавати та брати до уваги вплив сімейної системи та фази (стадії) горювання на стан учасників та перебіг конфлікту. Забезпечувати баланс сили сторін конфлікту в переговорах для їх ефективної взаємодії.

РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСАД

3.1. Рекомендації для провайдерів освітніх послуг.

Методичне забезпечення навчання БНСМ здійснюється на власний розсуд провайдера освітніх послуг з дотриманням вимог академічної доброчесності.

Навчання БНСМ може проводитись однією або кількома особами. Формування навичок сімейного медіатора має здійснювати особа, яка має спеціальну підготовку та досвід як сімейний медіатор і, водночас, є тренером та/чи фахівцем у сфері освіти дорослих. Для допомоги у формуванні навичок здобувачів під час проведення окремих вправ (як от симуляції чи рольові вправи) може залучатись асистент (асистенти) для надання зворотного зв'язку, якому (яким) для цього достатньо бути сімейним медіатором-практиком. Для висвітлення окремих тем в межах програм навчання у сфері сімейної медіації можуть залучатись фахівці з цих тем.

Рекомендоване навантаження тренерів та комфортні умови навчання учасників тренінгу є такими: оптимальна кількість учасників в групі, що дозволяє урізноманітнити роботу учасників у малих групах та забезпечити якісну рефлексію і групову динаміку - 16, мінімальна кількість учасників - 8, максимальна 24. При цьому якісне супроводження практики учасників під час навчання можливе при співвідношенні не більше 16 осіб на одного тренера, бажано - 1 тренер (асистент) на кожні 8 осіб (дві малі групи).

Рекомендована тривалість повної навчальної програми БНСМ становить 48 астрономічних годин (для закладів вищої освіти - 64 аудиторних годин при тривалості аудиторної години в 45 хвилин), з яких не менше 75% - практичне навчання. В окремих випадках, за рішенням тренера, до прикладу, за умови володіння здобувачами частиною компетентностей, передбачених розділом 2 цих Зasad, тривалість навчальної програми БНСМ може бути скорочено, в цьому

випадку програма має тривати не менше 32 астрономічних годин (для закладів вищої освіти – не менше 42 аудиторних годин при тривалості аудиторної години в 45 хвилин) теоретичної та практичної підготовки.

Бажано встановлювати перерви між навчальними модулями, які важливі для забезпечення можливості формування рефлексивних компетенцій та міжмодульної практики здобувачів. Рекомендована тривалість щоденного навчання, що забезпечує ефективне засвоєння навчального матеріалу: від 4 до 8 годин.

Враховуючи можливість іншої логіки (послідовності) викладу навчального матеріалу в різних навчальних програмах, питання можливості продовження навчання за іншою програмою (у іншого провайдера) вирішується провайдером та особою, яка бажає продовжити навчання, в індивідуальному порядку.

Провайдери освітніх послуг можуть проводити підсумкове оцінювання набутих особами, що завершили навчання, компетенцій як в межах навчальної програми, так і на запит (за бажанням) випускників, поза межами мінімального навчального часу, визначеного цими Засадами. Наявність, можливість або обов'язковість проміжних чи підсумкових форм контролю, критерії оцінювання повинні бути оголошені одночасно з оголошенням про набір до навчальної групи. Стажування здобувачів у проміжку часу між завершенням навчання (певної його частини) та підсумковим (проміжним) оцінюванням може суттєво підвищити рівень компетентності випускників навчальних програм у сфері медіації.

На підтвердження проходження особою навчання БНСМ, його завершення та рівня набутих компетентностей (у випадку, якщо проводилось підсумкове оцінювання) провайдер освітніх послуг має видати випускникові відповідний сертифікат або інший документ (свідоцтво, диплом тощо), що містить таку інформацію:

- прізвище, ім'я особи, яка пройшла підготовку;
- назва провайдера освітніх послуг (суб'єкта господарювання), що здійснив підготовку;
- підпис керівника провайдера освітніх послуг (суб'єкта господарювання) та/або осіб, які безпосередньо проводили навчання;
- назва програми підготовки;
- кількість годин навчання, в тому числі кількість годин практичного навчання;
- період навчання (його часові межі);
- номер сертифікату (свідоцтва, диплома тощо).

До сертифікату може додаватись опис програми підготовки та набутих випускником компетенцій, в якому також можуть бути зазначені підстави скорочення програми навчання, результати підсумкового оцінювання, якщо таке проводилось.

Провайдери навчальних послуг ведуть облік сертифікатів (інших документів), що були видані ними за результатами проведення навчання БНСМ.

Особа, яка проходила підготовку за певною програмою, але не завершила її виконання, зокрема не підтвердила здобуття визначених програмою компетентностей, може отримати довідку про навчання із зазначенням інформації про виконану частину навчальної програми.

Відсутність на очних заняттях протягом більше ніж 15% передбаченого для них навчального часу може стати підставою для відмови у видачі сертифікату (інший

відповідний документ) здобувачеві БНСМ, оскільки відсутність на заняттях, особливо під час практичних вправ, суттєво знижує можливості для якісного вивчення навчального матеріалу та здобуття навичок.

За взаємною домовленістю провайдер освітніх послуг та тренер (фахівець у сфері освіти дорослих, асистент) визначають, хто з них забезпечує дотримання принципу послідовності (наступності) у навчанні сімейного медіатора і допуск до навчання БНСМ осіб, які пройшли навчання базовим навичкам медіатора обсягом не менше 48 годин і можуть це документально підтвердити. Провайдер освітніх послуг та/або тренер (фахівець у сфері освіти дорослих, асистент) мають право відмовити здобувачеві БНСМ у видачі сертифікату (іншого відповідного документу) про здобуття навичок з БНСМ, якщо здобувач до моменту завершення навчання БНСМ не надав документи про проходження навчання базовим навичкам медіації.

При здійсненні навчання БНСМ варто враховувати, що якісна підготовка медіатора є результатом спільних зусиль замовника, провайдера, тренера(-ів), асистента(-ів), фахівця(-ів) в сфері освіти дорослих), здобувачів БНСМ. При цьому кожному із учасників навчального процесу важливо забезпечити такі аспекти, щодо яких вони мають вирішальний вплив та компетентність:

- *тренер, фахівець у сфері освіти дорослих, асистент* - формування та якість реалізації змісту навчання (навчальної програми), методичне забезпечення навчання, зокрема, відповідно до замовлення, вимог провайдера та цих Зasad; за достатність своєї компетентності для досягнення мети навчальної програми;
- *здобувач БНСМ* - вибір провайдера і навчальної програми та власну навчальну активність (відвідування занять, виконання завдань, опрацювання роздаткових матеріалів, літератури, інших ресурсів, участь у спільній рефлексії тощо);
- *провайдер освітніх послуг* - кадрове забезпечення (наявність відповідного комплексу знань, навичок, досвіду, компетентності тренера/асистента/фахівця в сфері освіти дорослих), організаційне та матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу та атестації здобувачів БНСМ (якщо вона передбачена); згоду (відповідь, акцепцію) на виконання замовлення щодо освітніх послуг, за можливості - участь у формуванні замовлення;
- *замовник освітніх послуг* - чіткість формулювання замовлення, визначення мети та бажаних результатів навчання здобувачів, формування вимог до тренера (асистента, фахівця в сфері освіти дорослих), формування (відбір) навчальної групи, наявність необхідних ресурсів для забезпечення якісної реалізації навчальної програми.

Варто звернути увагу на те, що ролі замовника і провайдера освітніх послуг можуть співпадати у випадку винаймання донором (замовником) тренерів (асистентів, фахівців у сфері освіти дорослих), які працюють одноосібно, для виконання певних частин навчальної програми. Також можуть співпадати ролі провайдера і тренера (фахівця в сфері освіти дорослих), якщо тренер (фахівець в сфері освіти дорослих) працює одноосібно, не у складі або за наймом юридичної особи - провайдера.

При формуванні навчальних програм необхідно враховувати актуальний стан розвитку практики надання послуг медіації, національний та міжнародний досвід педагогіки та сімейної медіації, мету навчання.

При рекламі та іншій комунікації щодо навчання БНСМ провайдерам освітніх послуг варто утримуватись від зневажливого, знецінюючого порівняння власної навчальної програми (свого "продукту") з іншими навчальними програмами (школами, традиціями, підходами в медіації, її моделями).

3.2. Рекомендації для осіб, які бажають пройти навчання у сфері медіації.

Обираючи програму навчання з БНСМ, в першу чергу варто обміркувати, чи бажаєте Ви:

- *ознайомитись* з особливостями сімейної медіації, її відмінністю від інших методів вирішення сімейних конфліктів (спорів), щоб в подальшому брати участь у такій процедурі чи рекомендувати її Вашим клієнтам;
- *використовувати деякі навички* сімейного медіатора у своїй основній професійній (громадській) діяльності;
- *здійснювати супровід сторін в сімейній медіації*, отримати навички участі в процедурі сімейної медіації як адвокат, експерт, перекладач, для підтримки підопічних тощо;
- *практикувати як сімейний медіатор*, розвиватись в цій сфері.

Відповідь на ці питання надасть Вам можливість обрати найбільш відповідну програму навчання та раціонально використати час і гроші.

Для обрання відповідної Вашій меті навчальної програми варто враховувати форми організації навчання. Організація навчання у формі тренінгу є найоптимальнішим варіантом для набуття практичних навичок сімейного медіатора. В інших випадках можуть бути доречними інші форми навчання: лекційні курси, семінари, круглі столи, вебінари, он-лайн програми тощо.

Визнання та дотримання положень цих Зasad провайдером та тренерами (фахівцями у сфері освіти дорослих, асистентами) підвищує ймовірність забезпечення якості освітніх послуг, що ними надаються.

Навчання БНСМ може проводитись однією або кількома особами. Формування навичок сімейного медіатора має здійснювати особа, яка має спеціальну підготовку та досвід як сімейний медіатор і, водночас, є тренером та/чи фахівцем у сфері освіти дорослих. Для допомоги у формуванні навичок здобувачів під час проведеної окремих вправ (як от симуляції чи рольові вправи) може залучатись асистент (асистенти) для надання зворотного зв'язку, якому (яким) для цього достатньо бути сімейним медіатором-практиком. Для висвітлення окремих тем в межах програм навчання у сфері сімейної медіації можуть залучатись фахівці з цих тем.

3.3. Рекомендації щодо обрання сімейного медіатора для осіб, які мають намір взяти участь у процедурі сімейної медіації з метою вирішення своєї ситуації.

При обранні сімейного медіатора інформація щодо його навчання може допомогти Вам звернути увагу на його компетенції та прихильність певним особливостям ведення процедури, які варто обговорити з сімейним медіатором до початку процедури. Доречно, зокрема, звернути увагу на те, чи було дотримано положення цих Зasad провайдером, тренером та/чи фахівцем у сфері освіти дорослих, що засвідчив сертифікатом або іншим документом проходження сімейним медіатором навчання БНСМ.

Зміст цих Зasad може слугувати орієнтиром для визначення володіння сімейним медіатором компетентностями, необхідними для професійної діяльності, та підтвердженням якості послуг, що ним надаються.

3.4. Рекомендації для донорів та інших замовників послуг навчання у сфері сімейної медіації.

Для забезпечення ефективності процесу навчання БНСМ та раціонального використання робочого часу і фінансових ресурсів рекомендовано на початку формування грантової, конкурсної, комерційної пропозиції вирішити питання про кінцеву мету та специфіку подальшого використання навичок, отриманих здобувачами під час навчання, а саме:

- *ознайомитись* з особливостями сімейної медіації, її відмінністю від інших методів вирішення сімейних конфліктів (спорів), щоб в подальшому брати участь у такій процедурі чи рекомендувати її Вашим клієнтам;
- *використовувати деякі навички* сімейного медіатора у своїй основній професійній (громадській) діяльності;
- *здійснювати супровід сторін в сімейній медіації*, отримати навички участі в процедурі сімейної медіації як адвокат, експерт, перекладач, для підтримки підопічних тощо;
- *практикувати як сімейний медіатор*, розвиватись в цій сфері.

Відповідь на ці питання допоможе обрати відповідні Вашій меті навчальну програму та форми організації освітнього процесу. Організація навчання у формі тренінгу є найоптимальнішим варіантом для набуття навичок сімейного медіатора. В інших випадках можуть бути доречними інші форми навчання: лекційні курси, семінари, круглі столи, вебінари, он-лайн програми тощо.

Навчання БНСМ може проводитись однією або кількома особами. Формування навичок сімейного медіатора має здійснювати особа, яка має спеціальну підготовку та досвід як сімейний медіатор і, водночас, є тренером та/чи фахівцем у сфері освіти дорослих. Для допомоги у формуванні навичок здобувачів під час проведення окремих вправ (як от симуляції чи рольові вправи) може залучатись асистент (асистенти) для надання зворотного зв'язку, якому (яким) для цього достатньо бути сімейним медіатором-практиком. Для висвітлення окремих тем в межах програм навчання у сфері сімейної медіації можуть залучатись фахівці з цих тем.

Варто приділити увагу забезпеченню прийняттого навантаження тренерів та комфортних умов навчання учасників тренінгу, а саме: оптимальна кількість учасників в групі, що дозволяє урізноманітнити роботу учасників у малих групах та забезпечити якісну рефлексію і групову динаміку - 16, мінімальна кількість учасників - 8, максимальна 24. При цьому якісне супроводження практики учасників під час навчання можливе при співвідношенні не більше 16 осіб на одного тренера, бажано - 1 тренер (асистент) на кожні 8 осіб (дві малі групи). Також варто враховувати, що ефективність роботи (навчання) групи залежить від вмотивованості учасників до навчання та стабільності персонального складу групи. З метою забезпечення ефективної та активної роботи учасників під час освітнього процесу може здійснюватись попередній відбір на навчання, до якого бажано залучати тренерів (асистентів, фахівців в сфері освіти дорослих).

Рекомендована тривалість повної навчальної програми БНСМ становить 48 астрономічних годин (для закладів вищої освіти - 64 аудиторних годин при тривалості аудиторної години в 45 хвилин), з яких не менше 75% - практичне навчання. В окремих випадках, за рішенням тренера, до прикладу, за умови володіння здобувачами частиною компетентностей, передбачених розділом 2 цих Зasad, тривалість навчальної програми БНСМ може бути скорочено, в цьому випадку програма має тривати не менше 32 астрономічних годин (для закладів вищої освіти - не менше 42 аудиторних годин при тривалості аудиторної години в 45 хвилин) теоретичної та практичної підготовки.

Бажано встановлювати перерви між навчальними модулями, які важливі для забезпечення можливості формування рефлексивних компетенцій та міжмодульної практики здобувачів. Рекомендована тривалість щоденного навчання, що забезпечує ефективне засвоєння навчального матеріалу: від 4 до 8 годин.

Питання щодо надання здобувачам БНСМ методичних та/або роздаткових матеріалів вирішується тренерами (фахівцями в сфері освіти дорослих) за домовленістю із замовником (донором).

3.5. Додаткові рекомендації для провайдерів освітніх послуг - закладів вищої освіти, що надають послуги з навчання БНСМ.

На доповнення до рекомендацій, викладених в п.3.1. цих Зasad, вищим закладам освіти під час організації та проведення навчання у сфері сімейної медіації варто враховувати викладене нижче.

Для найбільш ефективного засвоєння і практичного відпрацювання матеріалу доцільно застосовувати тренінговий спосіб навчання, найкраще – кількадекний інтенсив. За необхідності проведення занять в форматі лекцій із застосуванням інтерактивних технік, потрібно розбити заняття на 2-3 суміщені пари (не менше 2-ох).

Навчання навичкам сімейного медіатора може відбуватися в межах вибіркових навчальних дисциплін (бажано - за вибором закладу вищої освіти) освітніх чи освітньо-наукових програм різних спеціальностей, таких як право, правоохоронна діяльність, міжнародне право, педагогіка, психологія, соціологія, соціальна робота тощо, або в межах окремих сертифікатних навчальних програм чи програм підвищення кваліфікації.

При атестації здобувачів (слухачів) доцільно враховувати результати виконання практичних вправ та участі у симуляції сімейної медіації.

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

I. Способи визнання Зasad та оголошення про їх дотримання

- Провайдер послуг з навчання БНСМ або інший суб'єкт своїм рішенням (рішенням керівного органу) приймає до виконання Засад та при укладенні договорів про надання освітніх послуг або щодо інших сфер своєї діяльності зазначає у таких договорах про провадження своєї діяльності на основі (з дотриманням) цих Зasad.
- Оголошення про прийняття до виконання Зasad на публічному заході та/або на ресурсах в мережі інтернет з наданням посилання на їх текст на сайті АСМУ.
- Підписання та публічна презентація відповідного Меморандуму між АСМУ та провайдером освітніх послуг щодо проведення навчання відповідно до Зasad.
- Ведення списку суб'єктів, що визнали Засад, на сайті АСМУ.
- Інші публічні дії.

II. Моніторинг використання та дотримання Зasad

Моніторинг використання та дотримання Зasad може здійснюватися АСМУ та суб'єктами, що прийняли рішення про їх визнання та дотримання, для узагальнення практики та визначення потреб у внесенні змін до Зasad.

III. Подальший перегляд Зasad

Засади можуть бути переглянуті та/або змінені, доповнені за рішенням Правління ГО "Асоціація сімейних медіаторів України" для підтримання їхньої актуальності, ефективності, відповідності законодавству, потребам сімейних медіаторів і їх клієнтів, суспільства в цілому.

Про підстави для перегляду, учасників напрацювання оновленого тексту, процес перегляду та оновлений зміст Зasad оголошується на сайті та інших ресурсах АСМУ в мережі Інтернет.

Перегляд Зasad тягне за собою необхідність оновлення (підтвердження) рішень та публічних оголошень, здійснених відповідно до пункту "і" Заключних положень.

ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

Всі сертифікати або інші документи, що підтверджують навчання у сфері сімейної медіації, видані до затвердження цих Зasad, визнаються такими, що відповідають цим Засадам, і не потребують обов'язкового переоформлення.

За домовленістю між провайдерами освітніх послуг та сімейними медіаторами, які здобули навички сімейного медіатора до затвердження цих Зasad, за зверненням (на прохання) таких медіаторів їм може бути видано сертифікат або відповідна довідка з підтвердженням (уточненням), що вони пройшли програму БНСМ, з переліком тем навчання та зазначення періоду навчання.

ЕЛЕКТРОННА ВЕРСІЯ ДОКУМЕНТУ НА САЙТІ АСМУ